

Бағдарлама туралы қысқаша ақпарат

Бағдарлама атауы	BR21882122 «Жасыл даму контекстінде Батыс Қазақстан өңірінің табиғи-шаруашылық және әлеуметтік-экономикалық жүйелерінің тұрақты дамуы: кешенді талдау, тұжырымдама, болжамдық бағалау және сценарийлер» (0123PK01214)
Бағдарлама өзектілігі	Қазақстан өңірлерінің тұрақты дамуы бүгінде басым міндеттердің бірі болып табылады, себебі қарқынды дамып келе жатқан және бәсекеге қабілетті, олар халықтың әл-ауқатының өсу көзін, өңірлік теңгерімсіздіктерді төмендетудің, республиканың неғұрлым теңгерімді және орнықты дамуына жәрдемдесудің ұлттық саясатын жүргізу үшін негіз болып табылады. Батыс Қазақстан елеулі экономикалық әлеуетке ие бола отырып, экологиялық және табиғи, әлеуметтік-демографиялық процестердің орын алып отырған табиғатты ұтымсыз пайдаланудың қалыптасқан экономикалық моделіне байланысты одан әрі экологиялық-әлеуметтік-экономикалық дамуда орнықтылығын жоғалту тәуекеліне ұшырауда. Өңірдің өзекті міндеттері экологиялық шиеленісті, кедейлікті азайту, еңбекке қабілетті халықтың жұмыспен қамту деңгейін арттыру; қоныстандырудың ұтымды (неғұрлым біркелкі) жүйесін қалыптастыру болып табылады; аймақтың бұзылған су-ресурстық тепе-теңдігін қалпына келтіру арқылы биологиялық әртүрлілікті сақтау; табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану. Осы тұрғыда бағдарламаның негізгі идеясы БҚА экологиялық, әлеуметтік-экономикалық дамуының тұрақтылығын сипаттайтын көрсеткіштер кешенін қалыптастыру және олардың негізінде құрылған геомәліметтер қорын және цифрлық тақырыптық карталарды пайдалану арқылы демографиялық әлеуетті, экономикалық дамуды, әлеуметтік әл-ауқатты, жер асты және жер үсті суларын, халықты сумен және биологиялық ресурстармен қамтамасыз етуді, ауа сапасын, топырақтың ластануын, құрлық және теңіз суларының жер асты және жер үсті суларының ластануын, флора мен фаунаның тозу дәрежесін, шөлейттену дәрежесін, БҚА-ның туристік әлеуетін анықтау, бағалау болып табылады. Экожүйелердің биоресурстық әлеуеті толық пайдаланылмайды, бұл ұзақ мерзімді даму жолдарын анықтау және теңдестірілген басқару шешімдерін қабылдау үшін терең талдау мен форсайттық зерттеулерді қажет етеді. Стратегиялық міндет табиғи-шаруашылық жүйелердің сапасын жүйелі бағалау және басқару, зерттелетін өңірдің қоршаған орта компоненттерінің мониторингі және өңірдің тұрақты дамуына қол жеткізу мақсатында қоршаған ортаның сапасын басқару жөніндегі ұсынымдар мен сценарийлік бағалаулар негізінде олардың халық денсаулығына әсері үшін кешенді әдіснамалар мен құралдар жасау болып табылады. Бағдарлама шеңберінде қоршаған ортаның барлық маңызды компоненттерін зерттеуді, сондай-ақ олардың экожүйеге әсерін зерттеуді қамтитын жан-жақты кешенді экологиялық-экономикалық-әлеуметтанулық, гидрогеологиялық зерттеулер жүргізілетін болады. Ластанудың негізгі көздері анықталып,

	өнеркәсіптік шығарындылар мен олардың қоршаған орта сапасы мен халықтың денсаулығына әсеріне талдау жүргізілетін болады. Бұл деректер ластануды бағалаудың модельдері мен әдістерін әзірлеу және ең маңызды аймақтарды анықтау үшін пайдаланылады. Бұл тәуекелдерді бағалауды неғұрлым дәл, сапалы және жүйелі негізде жүзеге асыруға, оларды барынша азайту бойынша алдын алу шараларын қолдануға, қоршаған ортаның нашарлауына қарсы іс-қимылдың тиімді стратегияларын әзірлеуге және өңірдегі экологиялық ахуалды жақсартуды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. БҚА табиғи-шаруашылық жүйелеріндегі экологиялық сын-қатерлер мен қатерлерді талдау және бағалау негізінде олардың экологиялық қауіпсіздігін басқару жөніндегі іс-шаралар кешені ұсынылатын болады.
Бағдарлама мақсаты	Жасыл өсу контекстінде Батыс Қазақстан өңірінің (Маңғыстау, Атырау, Батыс Қазақстан және Ақтөбе облыстары) табиғи-шаруашылық және әлеуметтік-экономикалық жүйелерінің тұрақты дамуын қамтамасыз ету бойынша кешенді зерттеулер жүргізу.
Бағдарлама міндеттері	1. Ақпараттық-бағалау карталарының сериясы, табиғи капитал мен экожүйелік қызметтердің құнын бағалау, табиғи-ресурстық әлеуетті өлшеуді болжамды бағалау және ЖҚЗ және заттай байқаулар деректері бойынша болжамдық-ұсынымдық карталар сериясы, табиғи-ресурстық әлеуетті сақтау және қалпына келтіру жөніндегі іс-шаралар негізінде әдістемелік негіздерді әзірлеу және табиғи-ресурстық әлеуетті бағалауды жүргізу. 2. Батыс Қазақстан аймағының биоәртүрлілігін ақпараттық база және биоәртүрлілікті бағалау әдістемелері негізінде, олардың қазіргі жағдайын ескере отырып, инвентаризация жүргізу, ақпараттық-бағалау карталарын жасау, сондай-ақ биоәртүрліліктегі күтілетін өзгерістерге (теңіз және құрлық) болжамды-ұсыным карталары үшін сценарийлер құру және сирек кездесетін және жойылып кету қаупі төнген жануарлар мен өсімдіктер түрлерін сақтау жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу арқылы, бар биоресурстарды тұрақты пайдалануды қамтамасыз ете отырып бағалау жүргізу. 3. Батыс Қазақстан өңірінің атмосфералық ауасының сапасын ақпараттық деректер базасы, бағалау әдістемелері, түгендеу жүргізу және өңірдің ауа бассейнін жақсарту жөніндегі іс-қимыл жоспары мен күтілетін өзгерістердің сценарийлерін әзірлеу үшін ақпараттық-бағалау, болжамды-ұсынымдық карталар сериясын жасау негізінде бағалау. 4. Топырақтың ластануын бағалаудың ақпараттық деректері мен әдістемелері, ақпараттық-бағалау карталарының сериясы, топырақтың күтілетін ластануының әзірленген сценарийлерін талдау негізінде өнеркәсіптік қызмет нәтижесінде Батыс Қазақстан өңірінің топырағының улы химикаттармен ластануын бағалау және болжамды-ұсынымдық карталар сериясымен улы химикаттармен ластанудың алдын алу жөніндегі іс-қимыл жоспарын әзірлеу.

	5. Ақпараттық деректер базасы, жер үсті және жер асты суларының сапасын бағалау әдістемелері, ақпараттық-бағалау карталары негізінде Батыс өңірінің жер үсті және жер асты суларының экологиялық жай-күйін бағалау, жер үсті және жер асты суларының сапасының күтілетін өзгерістерінің сценарийлерін және болжамды-ұсынымдық карталар сериясымен су артерияларының сапасын жақсарту жөніндегі іс-қимыл жоспарын әзірлеу. 6. Әдіснамалық тәсілдерді әзірлеу және олардың негізінде Батыс Қазақстан облысының ландшафттық-экологиялық жағдайына, оның ішінде ақпараттық деректер базасы (табиғи-экономикалық-экологиялық блок) негізінде, аймақтың қазіргі экологиялық жағдайына бағалау жүргізу. аумақтың ландшафттық құрылымы мен антропогендік бұзылыстарын, ландшафттардың табиғи ресурстық әлеуетін және экологиялық жағдайын тұрақтандыруға бағытталған ақпараттық-бағалау және ұсынымдық карталарды, талаптар мен шаралар сериясын әзірлеу. 7. Тұрақты даму және жасыл өсу құралдары мен тетіктерін енгізу бойынша жергілікті билік органдары үшін болжамдық нұсқалар мен ұсыныстарды кейіннен әзірлей отырып, демографиялық, әлеуметтік, экономикалық, туристік әлеуетті талдау негізінде Батыс Қазақстан өңірінің әлеуметтік-экономикалық дамуын бағалауды орындау. 8. Батыс Қазақстан өңіріндегі табиғи-шаруашылық ресурстардың кешенді тақырыптық және талдамалық карталарында көрсетілетін тұрақты даму және жасыл өсу контекстінде Батыс Қазақстан өңірінің табиғи-шаруашылық жүйелері мен әлеуметтік-экономикалық дамуының орнықтылығын қамтамасыз етудің ғылыми-қолданбалы негіздерін әзірлеу, табиғи-шаруашылық ресурстарды сақтау және қалпына келтіру жөніндегі ғылыми-негізделген іс-шараларды ұсыну.
Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер	Батыс Қазақстан өңірінің табиғи-шаруашылық жүйелерін дамытудың негізгі факторы ретінде табиғи-ресурстық әлеуеттің өзгеруіне кешенді ағымдағы бағалау мен болжам берілетін болады, табиғи-ресурстық әлеуетті сақтау және қалпына келтіру жөніндегі сценарий мен іс-шаралар әзірленеді. Тұрақты даму және жасыл өсу контекстінде өңірдің биоәртүрлілігін бағалау алынады, ақпараттық база және ақпараттық-бағалау карталары, күтілетін өзгерістер сценарийлері және өңірдің биоәртүрлілігін сақтау жоспарлары әзірленеді. Өңірдің атмосфералық ауасының сапасына баға алынады, объектілерге түгендеу жүргізіледі, ақпараттық база әзірленеді, сценарийлер, ақпараттық-бағалау және болжамды-ұсынымдық карталар әзірленеді. Өнеркәсіптік қызмет нәтижесінде өңірдің топырағының улы химикаттармен ластануына баға беріледі, ақпараттық база, ақпараттық-бағалау карталарының сериясы, сценарийлер, жоспарлар, болжамды-ұсынымдық карталар жасалады. Өңірдің жер үсті және жер асты суларының ластануына баға беріледі, ақпараттық база құрылады, ақпараттық-бағалау және

	болжамды-ұсынымдық карталар, күтілетін өзгерістер сценарийлері, іс-қимыл жоспарлары құрылады. Ақпараттық-бағалау және ұсынымдық карталар сериясын құра отырып, өңірдің ландшафттық-экологиялық жай-күйіне, ландшафттық құрылымына және аумақтың антропогендік бұзылуына бағалау алынады, табиғи-ресурстық әлеуетті тұрақтандыру жөніндегі іс-шаралар әзірленеді. Өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына, әлеуметтік-демографиялық, еңбек әлеуетіне, аумақтың экономикалық әлеуетіне, әлеуметтік инфрақұрылымға, туристік, табиғи-рекреациялық әлеуетке, мәдени-тарихи ресурстарға бағалау алынатын болады, өңірдің орнықты даму өлшемшарттары, орнықты дамудың мемлекеттік және өңірлік саясатына ұсыныстар, өңірдің әлеуметтік-экономикалық даму болжамы әзірленетін болады. Тұрақты даму тұжырымдамасын, табиғи-шаруашылық жүйелердің қазіргі жай-күйін және әлеуметтік-экономикалық дамуды бағалауды, Батыс Қазақстан өңірінің тұрақты дамуын қамтамасыз ету үшін шаралар кешенін қоса алғанда, орнықты даму және жасыл өсу контекстінде табиғи-шаруашылық жүйелердің орнықтылығын және әлеуметтік-экономикалық дамуды қамтамасыз етудің ғылыми-қолданбалы негіздері әзірленетін болады.
Зерттеу тобы мүшелерінің аты-жөні, идентификаторлары (Scopus Author ID, Researcher ID, ORCID, бар болса) және сәйкес профильдерге сілтемелер	Төмендегі кестеде көрсетілген ↓
Жарияланымдар тізімі (URL, DOI көрсетілген)	
Патент туралы ақпарат	1. Авторлық құқықпен қорғалатын объектілерге құқықтардың мемлекеттік тізілімге мәліметтерді енгізу туралы куәлік (ғылыми туынды)/ 2023 ж. 30 қарашасы, № 40880, «Модели регионального развития туризма по Западно-Казахстанскому региону» / Ақтымбаева А.С., Артемьев А.М., Нұрұлы Е., Сапиева А.Ж., Байбуриев Р.М., Бейсахмет А.А., Моминов С.А., Қалиева А.Б.

ЖАСЫЛ ДАМУ КОНТЕКСТІНДЕ БАТЫС ҚАЗАҚСТАН ӨңІРІНІҢ ТАБИҒИ-ШАРУАШЫЛЫҚ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖҮЙЕЛЕРІНІҢ ТҰРАҚТЫ ДАМУЫ: КЕШЕНДІ ТАЛДАУ, ТҰЖЫРЫМДАМА, БОЛЖАМДЫҚ БАҒАЛАУ ЖӘНЕ СЦЕНАРИЙЛЕР

УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ ПРИРОДНО-ХОЗЯЙСТВЕННЫХ И СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ СИСТЕМ ЗАПАДНО-КАЗАХСТАНСКОГО РЕГИОНА В КОНТЕКСТЕ ЗЕЛЕННОГО РОСТА: КОМПЛЕКСНЫЙ АНАЛИЗ, КОНЦЕПЦИЯ, ПРОГНОЗНЫЕ ОЦЕНКИ И СЦЕНАРИИ

SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF NATURAL-INDUSTRIAL AND SOCIO-ECONOMIC SYSTEMS OF THE WEST KAZAKHSTAN REGION IN THE CONTEXT OF GREEN GROWTH: A COMPREHENSIVE ANALYSIS, CONCEPT, FORECAST ESTIMATES AND SCENARIOS

... economic systems of the West Kazakhstan region ext of green growth: concept, forecast estimates and scenarios

Бағдарламаны орындаушылардың тізімі

№	ТАЖ	Scopus Author ID, Researcher ID, ORCID	Профильге сілтеме
1.	Аскарова Маулкен Акишовна	Scopus h-index=2 Scopus ID: 57210194023 Web of Science h-index=4 ResearcherID: IIV-3406-2023 ORCID iD: 0000-0001-5958-3827	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210194023 https://www.webofscience.com/wos/author/record/18863932,43753323 https://orcid.org/0000-0001-5958-3827
2.	Ақтымбаева Алия Сағындықовна	Scopus h-index=5 Scopus ID: 55916649100 Web of Science h-index=1 ResearcherID: N-9777-2014 ORCID iD: 0000-0003-1269-4356 Google Scholar h-index=8	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55916649100&eid=2-s2.0-85078365741 https://app.webofknowledge.com/author/#/record/21139704?SID=C4B5huBaCrxWmwDFItId https://orcid.org/0000-0003-1269-4356 https://scholar.google.com/citations?user=Yq4zufEAAA&hl=ru
3.	Базарбаева Тұрсынкул Аманкельдиевна	Scopus h-index=4 Scopus Author ID – 56784399000 Web of Science h-index=2 Researcher ID- CEH-3380-2022 ORCID ID: 0000-0001-8775-1234	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56784399000 https://www.webofscience.com/wos/woscc/summary/cc1fd2ef-2bf6-497c-ba2e-5f244b64774d-61aa8f12/relevance/1 https://orcid.org/0000-0001-8775-1234
4.	Мұқанова Гүлжанат Амангелдіқызы	Scopus Author ID – 55067113400 Scopus h-index=3 Web of Science h-index=1 Researcher ID: A-9814-2015 ORCID ID: 0000-0002-3683-6622 Google Scholar h-index=3	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55067113400 https://www.webofscience.com/wos/author/record/4078602,12017178 https://orcid.org/0000-0002-3683-6622 https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=7oZ6YboAAA&hl=ru
5.	Шимшиков Батыргельды Ерденович	Scopus Author ID – 55144159100 Scopus h-index= 1 Web of Science h-index=1 Researcher ID GCE-4107-2022 ORCID ID: 0000-0002-0196-3373	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55144159100 https://www.webofscience.com/wos/author/record/29474491 ORCID ID: https://orcid.org/0000-0002-0196-3373
6.	Кақимжанов Еркін Хамитович	Scopus Author ID 56946816100 Scopus h-index=2 Web of Science Researcher ID: FCT-2719-2022 h-index= 1 Google Scholar h-index=2 ORCID ID: 0000-0002-1919-6459	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56946816100 https://www.webofscience.com/wos/author/record/23413113 https://scholar.google.com/citations?user=g-inKF0AAA&hl=ru https://orcid.org/0000-0002-1919-6459

7.	Ошақбай Айту Айдарұлы	ORCID ID: 0000-0003-2515-923X	https://orcid.org/0000-0003-2515-923X
8.	Жолдасбек Ақнұр Ерланқызы	Scopus <i>h</i> -index= 0 Scopus Author ID – 57221328393 Web of Science <i>h</i> -index=0 Researcher ID- JNA-3125-2023 ORCID ID: 0000-0003-1280-0120	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57221328393 https://www.webofscience.com/wos/author/record/51346078 https://scholar.google.com/citations?user=hR_F0dEAAAAAJ&hl=ru https://orcid.org/0000-0003-1280-0120
9.	Хасенова Алиса Нурлановна	ORCID ID: 0000-0001-6482-6133	https://orcid.org/0000-0001-6482-6133
10.	Әлимұратқызы Айтолқын	ORCID ID: 0000-0001-6938-3511	https://orcid.org/0000-0001-6938-3511
11.	Тукенова Зульфия Айдуновна	Scopus <i>h</i> -index=2 Scopus Author ID: 56951094300 Web of Science ResearcherID: AFF-6959-2022 ORCID ID: 0000-0002-9919-6220 Google Scholar <i>h</i> -index=3	http://www.scopus.com/inward/authorDetails.url?authorID=56951094300&partnerID=MN8TOARS https://www.webofscience.com/wos/author/record/AFF-6959-2022 https://orcid.org/0000-0002-9919-6220 https://scholar.google.ru/citations?user=V-iq4eAAAAAJ&hl=ru
12.	Мухамбетов Болат	Scopus <i>h</i> -index=2 Scopus ID: 57205439080 Web of Science ResearcherID: ADQ-9714-2022 ORCID ID: 0000-0001-6693-7742 Google Scholar <i>h</i> -index=4	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57205439080 https://www.webofscience.com/wos/author/record/25712097 https://orcid.org/0000-0001-6693-7742 https://scholar.google.ru/citations?user=HZCVW0wAAAAAJ&hl=ru
13.	Қырғызбай Құдайберген Талғатұлы	Scopus <i>h</i> -index=1 Scopus ID: 58690631600 Web of Science <i>h</i> -index=1 ResearcherID: AEX-8604-2022 ORCID ID: 0000-0002-4279-6436	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58690631600 https://www.webofscience.com/wos/author/record/AEX-8604-2022 https://orcid.org/0000-0002-4279-6436
14.	Жуматаев Серик Муратович	Web of Science <i>h</i> -index=0 ResearcherID: JZU-1104-2024 ORCID ID: 0009-0008-1618-7881	https://www.webofscience.com/wos/author/record/JZU-1104-2024 https://orcid.org/my-orcid?orcid=0009-0008-1618-7881
15.	Mustafayev Mustafa Qilman oglu (Азербайджан, Баку)	Scopus <i>h</i> -index= 2 Scopus ID: 55985078200 ORCID ID: 0000-0003-2071-3078 Google Scholar <i>h</i> -index=9	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55985078200 https://orcid.org/0000-0003-2071-3078 https://scholar.google.com/citations?user=Kh2fqCwAAAAAJ&hl=ru&oi=ao
16.	Нюсупова Гульнара Нурмухамедовна	Scopus <i>h</i> -index= 5 Scopus Author ID 54382275400	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=54382275400

		Web of Science <i>h</i> -index=3 Web of Science ResearcherID: O-2263-2014 ORCID 0000-001-5294-2671	https://www.webofscience.com/wos/author/record/241640 https://orcid.org/0000-0001-5294-2671
17.	Келинбаева Роза Жармухаметовна	Scopus <i>h</i> -index= 2 Scopus Author ID 57195229747 ORCID 0000-0001-6922-1205	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57195229747 https://orcid.org/0000-0001-6922-1205
18.	Кенеспаева Лаура Байырбеккызы	Scopus <i>h</i> -index= 1 Scopus Author ID 57205169343 ResearcherID GNR-7697-2022 ORCID 000-0001-5734-1947	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57226005086 https://www.webofscience.com/wos/author/record/32317931 https://orcid.org/0000-0001-5734-1947
19.	Аубакирова Гаухар Болатовна	Scopus <i>h</i> -index= 1 Scopus Author ID 57205169179 ORCID 0000-0002-5806-5638	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57205169179 https://orcid.org/0000-0002-5806-5638
20.	Айдарханова Гаухар Бериковна	Scopus <i>h</i> -index=1 Scopus ID: 57494687500 Web of Science <i>h</i> -index=1 Researcher ID: AAY-9178-2021 ORCID ID 0000-0001-7280-7071	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57494687500 https://www.webofscience.com/wos/author/record/2375191 https://orcid.org/0000-0001-7280-7071
21.	Жакыпбек Абзал Мауленович	ORCID 0000-0003-2538-1287	https://orcid.org/0000-0003-2538-1287
22.	Тажиева Дамира Абдигафаровна	Scopus <i>h</i> -index= 1 Scopus Author ID 57205169992 ResearcherID CCA-4675-2022 ORCID 0000-0001-6824-5600	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57205169992 https://orcid.org/0000-0001-6824-5600
23.	Уваров Владимир Николаевич	ResearcherID: GZM-9819-2022	https://www.webofscience.com/wos/author/record/35210037
24.	Михненко Владлен	Scopus <i>h</i> -index=13 Scopus Author ID 16302098300 Web of Science <i>h</i> -index=13 Web of Science ResearcherID: GXH-1286-2022 ORCID 0000-0001-8944-0608	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=16302098300 https://www.webofscience.com/wos/author/record/34651495 https://orcid.org/0000-0001-8944-0608
25.	Кожаметов Базаралы Токтарович	Scopus Author ID 57226006934	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57226006934
26.	Павличенко Людмила Михайловна	Scopus <i>h</i> -index=1 Scopus ID: 55367910300 ORCID iD: 0000-0002-2650-806X	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55367910300 https://orcid.org/0000-0002-2650-806X
27.	Рысмагамбетова Айна Акановна	Scopus <i>h</i> -index=2 Scopus ID: 56955797100 Web of Science <i>h</i> -index=1 ResearcherID: GWQ-9602-2022 Google Scholar <i>h</i> -index=3	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56955797100 https://www.webofscience.com/wos/author/record/GWQ-9602-2022

		ORCID iD: 0000-0003-0791-3075	https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&pli=1&user=ap_Ow1gAAAAJ https://orcid.org/0000-0003-0791-3075
28.	Жанабаева Жанара Ануарбеккызы	Scopus <i>h</i> -index=2 Scopus ID: 57191187902 Web of Science <i>h</i> -index=2 ResearcherID: ABE-5670-2021 Google Scholar <i>h</i> -index=3 ORCID iD: 0000-0002-4226-1941	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191187902 https://www.webofscience.com/wos/author/record/2425724 https://scholar.google.ru/citations?user=pOKLuHoAAAAAJ&hl=ru&oi=sra https://orcid.org/0000-0002-4226-1941
29.	Байбуриев Руслан Муратович	Scopus <i>h</i> -index=3 Scopus ID: 57192215727 Web of Science <i>h</i> -index=2 ResearcherID: AAR-4839-2020 Google Scholar <i>h</i> -index=6 ORCID iD: 0000-0001-8752-9190	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192215727 https://www.webofscience.com/wos/author/record/2504073,29041473 https://scholar.google.com/citations?user=7P7cPSMAAAAJ&hl=en https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0001-8752-9190
30.	Моминов Серик Абдукаримович	Scopus <i>h</i> -index=1 Scopus ID: 57559902000 ORCID iD 0000-0001-8686-9249	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57559902000 https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0001-8686-9249
31.	Артемьев Александр Михайлович	Scopus Author ID: 57226032630 <i>h</i> -index=2 Researcher ID Web of Science: N-9833-2014 Google Scholar <i>h</i> -index=3 ORCID: 0000-0002-5325-7155	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57226032630 https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=WdQTgXkAAAAJ https://orcid.org/0000-0002-5325-7155
32.	Сальников Виталий Григорьевич	Scopus <i>h</i> -index=6 Scopus ID: 6602504406 Web of Science <i>h</i> -index=1 ResearcherID:C-3228-2013 Google Scholar <i>h</i> -index=5 ORCID iD: 0000-0003-3392-4587	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=6602504406 https://www.webofscience.com/wos/author/record/C-3228-2013 https://scholar.google.com/citations?user=YhSm8SQAAAAAJ&hl=ru https://orcid.org/0000-0003-3392-4587
33.	Полякова Светлана Евгеньевна	Scopus <i>h</i> -index=5 Scopus ID: 56400797600 Web of Science <i>h</i> -index=0 ResearcherID:AEL-6886-2022 Google Scholar <i>h</i> -index=6 ORCID iD: 0000-0003-2289-2823	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56400797600 https://www.webofscience.com/wos/author/record/AEL-6886-2022 https://scholar.google.com/citations?user=gqJ7Nb0AAAAAJ&hl=ru https://orcid.org/0000-0003-2289-2823
34.	Ульман Александр Абрумович		

35.	Тажибаева Тамара Лашкаровна	Scopus <i>h</i> -index=5 Scopus ID: 57196237254 Web of Science <i>h</i> -index=0 ResearcherID: B-1206-2015 Google Scholar <i>h</i> -index=3 ORCID iD: 0000-0001-8813-1440	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57196237254 https://www.webofscience.com/wos/author/record/B-1206-2015 https://scholar.google.com/citations?user=1YfnLLoAAAAJ&hl=ru https://orcid.org/0000-0001-8813-1440
36.	Таланов Евгений Александрович	Scopus <i>h</i> -index=1 Scopus ID: 57196262219 Google Scholar <i>h</i> -index=5 ORCID iD: 0000-0001-5964-8598	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57196262219 https://scholar.google.com/citations?user=Ex1M_7oAAAAJ&hl=ru https://orcid.org/0000-0001-5964-8598
37.	Кауазов Азамат Маратович	Scopus <i>h</i> -index=3 Scopus ID: 56422412200	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56422412200
38.	Мансурова Мадина Есимхановна	Scopus <i>h</i> -index=5 Scopus ID: 56617164900 Web of Science <i>h</i> -index=3 ResearcherID: O-4501-2014 Google Scholar <i>h</i> -index=7 ORCID iD: 0000-0002-9680-2758	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56617164900 https://www.webofscience.com/wos/author/record/O-4501-2014 https://scholar.google.com/citations?user=D5lkqrEAAAAJ&hl=ru https://orcid.org/0000-0002-9680-2758
39.	Турсумбаева Мадина Оразгазиевна	Scopus <i>h</i> -index=4 Scopus ID: 57197808769 Web of Science <i>h</i> -index=4 ResearcherID: T-1763-2017 Google Scholar <i>h</i> -index=4 ORCID iD: 0000-0002-7526-8197	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57197808769 https://www.webofscience.com/wos/author/record/T-1763-2017 https://scholar.google.com/citations?user=EbFliVYAAAAJ&hl=en https://orcid.org/0000-0002-7526-8197
40.	Раймбекова Жанар Туймебайкызы	Scopus <i>h</i> -index=1 Scopus ID: 572119196407 Web of Science <i>h</i> -index=1 ResearcherID: JFA-1902-2023 Google Scholar <i>h</i> -index=1 ORCID iD: 0000-0003-4377-0948	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=572119196407 https://www.webofscience.com/wos/author/record/49297354 https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=Oj-P6DAAAAAJ https://orcid.org/0000-0003-4377-0948
41.	Оспан Әсел Ғалымжанқызы	Scopus <i>h</i> -index=1 Scopus ID: 57238489800 ORCID iD: 0000-0002-1860-6997	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57238489800 https://orcid.org/0000-0002-1860-6997
42.	Кисебаев Даулет Курмангазыевич	Scopus <i>h</i> -index=1 Scopus ID: 58115856400	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58115856400
43.	Насырова Манзура Садықжановна		
44.	Мусралинова Гульнур Турарбековна	Scopus <i>h</i> -index=1 Scopus ID: 58115092000	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58115092000

		Google Scholar <i>h</i> -index=1 ORCID ID 0000 0002 6628 9527	https://scholar.google.com/citations?user=EGqMBA4AAAAJ&hl=ru https://orcid.org/0000-0002-6628-9527
45.	Жиенбаев Мейран Муратулы	ORCID ID 0009-0005-0497-0965	https://orcid.org/0009-0005-0497-0965
46.	Giancarlo Ciarelli (Джианкарло Сиарелли)	Scopus <i>h</i> -index=17 Scopus ID: 56398509100 ORCID iD: 0000-0003-0483-6449	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56398509100 https://orcid.org/0000-0003-0483-6449
47.	Инелова Зарина Аркенжановна	Scopus <i>h</i> -index=5 Scopus ID: 57196243758 Web of Science <i>h</i> -index=4 ResearcherID: AAT-5204-2021 Google Scholar <i>h</i> -index=6 ORCID iD: 0000-0001-8778-5848	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57196243758 https://www.webofscience.com/wos/author/record/28696.1305932.2330006 https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=m_Re5wUAAAAJ https://orcid.org/0000-0001-8778-5848
48.	Курманбаева Меруерт Сакеновна	Scopus <i>h</i> -index=8 Scopus ID: 56029519900 Web of Science <i>h</i> -index=6 ResearcherID: O-1562-2016 Google Scholar <i>h</i> -index=9 ORCID iD: 0000-0002-5050-9142	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56029519900 https://www.webofscience.com/wos/author/record/535175.2514918.46973343.47139928.48565722 https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=voVkeOUAAAAJ https://orcid.org/0000-0002-5050-9142
49.	Ахметова Айгуль Базылбековна	Scopus <i>h</i> -index=6 Scopus ID: 55938680900 Web of Science <i>h</i> -index=1 ResearcherID: B-3631-2012 Google Scholar <i>h</i> -index=8 ORCID iD: 0000-0001-6120-6836	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55938680900 https://www.webofscience.com/wos/author/record/187637.18758698 https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=3_GwoKEAAAAJ https://orcid.org/0000-0001-6120-6836
50.	Шакиева Татьяна Владимировна	Scopus <i>h</i> -index=4 Scopus ID: 55911739700 Web of Science <i>h</i> -index=1 ResearcherID: GYZ-7679-2022 ORCID iD: 0000-0002-9664-442X	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55911739700 https://www.webofscience.com/wos/author/record/16086649.35077897.43305277 https://orcid.org/0000-0002-9664-442X
51.	Бейсембинова Ардак Сериковна	Scopus <i>h</i> -index=2 Scopus ID: 57218568485 Web of Science <i>h</i> -index=0 ResearcherID: ELN-5127-2022 ORCID iD: 0000-0002-6057-7309	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57218568485 https://www.webofscience.com/wos/author/record/19225521 https://orcid.org/0000-0002-6057-7309
52.	Молдагалиева Айтолкын Есенкуловна	Scopus <i>h</i> -index=2 Scopus ID: 57218566864 Web of Science <i>h</i> -index=0	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57218566864

		ResearcherID: AEA-4235-2022 ORCID iD: 0000-0002-8060-4933	https://www.webofscience.com/wos/author/reco rd/3341135,11745095 https://orcid.org/0000-0002-8060-4933
53.	Кошкимбаева Умит Толеуқызы	Scopus <i>h-index</i>=2 Scopus ID: 57222086227 Web of Science <i>h-index</i>=1 ResearcherID: JMD-1256-2023 Google Scholar <i>h-index</i>=3 ORCID iD: 0000-0001-9726-646X	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?autho rId=57222086227 https://www.webofscience.com/wos/author/reco rd/10242845,51115922 https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user =qMYzVX0AAAAJ https://orcid.org/0000-0001-9726-646X
54.	Асипова Жанна Медеуовна	Scopus <i>h-index</i>=5 Scopus ID: 56124528100 Web of Science <i>h-index</i>=2 ResearcherID: ABF-8258-2021 Google Scholar <i>h-index</i>=6 ORCID iD: 0000-0003-1260-4867	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?autho rId=56124528100 https://www.webofscience.com/wos/author/reco rd/2436527 https://scholar.google.com/citations?user=wAs VdJgAAAAJ&hl=ru https://orcid.org/0000-0003-1260-4867
55.	Кулахметова Гульбарам Амантаевна	Scopus <i>h-index</i>=4 Scopus ID: 57194222354 Web of Science <i>h-index</i>=0 ResearcherID: AAN-3832-2020 Google Scholar <i>h-index</i>=6 ORCID iD: 0000-0002-0318-3514	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?autho rId=57194222354 https://www.webofscience.com/wos/author/reco rd/2434930 https://scholar.google.com/citations?user=e8Fv pWoAAAAJ&hl=ru https://orcid.org/0000-0002-0318-3514
56.	Иманбекова Багдагуль Толендиевна	Scopus <i>h-index</i>=3 Scopus ID: 56667664500 Google Scholar <i>h-index</i>=2 ORCID iD: 0000-0003-1897-907X	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?autho rId=56667664500 https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user =E4sZYnIAAAAJ https://orcid.org/0000-0003-1897-907X
57.	Шокпарова Дана Канатхановна	Scopus <i>h-index</i>=3 Scopus ID: 55961222900 Web of Science <i>h-index</i>=2 ResearcherID: B-1656-2015 Google Scholar <i>h-index</i>=4 ORCID iD: 0000-0002-5400-2234	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?autho rId=55961222900 https://www.webofscience.com/wos/author/reco rd/561550,38581709 https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user =XP5w yQAAAAJ https://orcid.org/0000-0002-5400-2234
58.	Бисенбаева Саним Бегимовна	Scopus <i>h-index</i>=5 Scopus ID: 57210948533 Web of Science <i>h-index</i>=5 ResearcherID: GVS-3072-2022 Google Scholar <i>h-index</i>=6 ORCID iD: 0000-0002-3770-3143	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?autho rId=57210948533 https://www.webofscience.com/wos/author/reco rd/34243283 https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user =trBKEgwAAAAJ https://orcid.org/0000-0002-3770-3143

59.	Таныбаева Айнуур Кабдрасуловна	Scopus <i>h</i> -index=2 Scopus ID: 57196248174 Web of Science <i>h</i> -index=1 ResearcherID: GHE-6128-2022 Google Scholar <i>h</i> -index=2 ORCID iD: 0000-0003-3943-3009	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57196248174 https://www.webofscience.com/wos/author/record/4469679,30706512 https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=hMYhy9IAAAAJ https://orcid.org/0000-0003-3943-3009
60.	Шәкен Айман Шәкенқызы	Scopus <i>h</i> -index=3 Scopus ID: 57205342379 Web of Science <i>h</i> -index=2 ResearcherID: DTA-2162-2022 Google Scholar <i>h</i> -index=3 ORCID iD: 0000-0002-6730-6245	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57205342379 https://www.webofscience.com/wos/author/record/14742567 https://scholar.google.com/citations?user=sRK55P8AAAAJ&hl=ru https://orcid.org/0000-0002-6730-6245
61.	Нұрұлы Елдар	Scopus <i>h</i> -index=2 Scopus ID: 57198426770 Web of Science <i>h</i> -index=1 ResearcherID: V-7078-2017 Google Scholar <i>h</i> -index=3 ORCID iD: 0000-0002-9321-2285	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57198426770 https://www.webofscience.com/wos/author/record/V-7078-2017 https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=0h5q1IEAAAAJ https://orcid.org/0000-0002-9321-2285
62.	Сапиева Акмарал Женисбаевна	Scopus <i>h</i> -index=1 Scopus ID: 58309908500 Web of Science <i>h</i> -index=1 ResearcherID: ABC-9046-2022 Google Scholar <i>h</i> -index=2 ORCID iD: 0000-0001-7717-8139	https://scholar.google.com/citations?user=ojTfQ5gAAAAJ&hl=ru https://www.webofscience.com/wos/author/record/2547787 https://scholar.google.com/citations?user=ojTfQ5gAAAAJ&hl=ru https://orcid.org/0000-0001-7717-8139
63.	Есенов Мейржан Нурланович	Scopus <i>h</i> -index=1 Scopus ID: 57201645228 Web of Science <i>h</i> -index=1 ResearcherID: EHQ-8372-2022 ORCID iD: 0000-0002-6283-230X	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57201645228 https://www.webofscience.com/wos/author/record/18278772 https://orcid.org/0000-0002-6283-230X
64.	Жумалипов Айдар Рахметович	Scopus <i>h</i> -index=2 Scopus ID: 56177749400 Web of Science <i>h</i> -index=1 ResearcherID: EAK-6446-2022 Google Scholar <i>h</i> -index=9 ORCID iD: 0000-0003-3315-8827	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56177749400 https://www.webofscience.com/wos/author/record/16566846 https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=7ZYiwo8AAAAJ https://orcid.org/0000-0003-3315-8827
65.	Нұрқызы Динара	ORCID iD: 0000-0001-7921-130X	https://orcid.org/0000-0001-7921-130X
66.	Қалиева Аида Болатханқызы	Scopus <i>h</i> -index=0	https://www.webofscience.com/wos/author/record/3673776

		Web of Science <i>h</i>-index=0 ResearcherID: AFI-4744-2022 Google Scholar <i>h</i>-index=1 ORCID iD: 0000-0002-1324-5192	https://scholar.google.com/citations?user=S8sKeRoAAAAJ&hl=ru https://orcid.org/0000-0002-1324-5192
67.	Токбергенова Айгул Абдугаппаровна	Scopus <i>h</i>-index=2 Scopus ID: 57202334262 Web of Science <i>h</i>-index=2 ResearcherID: O-2205-2014 Google Scholar <i>h</i>-index=3 ORCID iD: 0000-0002-1934-5063	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202334262 https://www.webofscience.com/wos/author/record/1177081 https://scholar.google.com/citations?user=9JeZBW4AAAAJ&hl=ru&oi=ao https://orcid.org/0000-0002-1934-5063
68.	Кудерин Аманжол Алимжанович	Scopus <i>h</i>-index=1 Scopus ID: 57191840993 Web of Science ResearcherID: DVF-7201-2022 ORCID iD: 0000-0002-5675-1458	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191840993 https://www.webofscience.com/wos/author/record/15227602 https://orcid.org/0000-0002-5675-1458
69.	Дуйсенбаев Салават Маратович	ORCID iD: 0000-0003-3146-1996	https://orcid.org/0000-0003-3146-1996
70.	Зулпыхаров Канат Базарбаевич	Scopus <i>h</i>-index=1 Scopus Author ID: 58055198400 Web of Science <i>h</i>-index=1 Researcher ID: HLG-0490-2023 ORCID iD: 0000-0002-0275-2463	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58055198400 https://www.webofscience.com/wos/author/record/37950704 https://orcid.org/0000-0002-0275-2463
71.	Сманов Жасұлан Маратұлы	Scopus <i>h</i>-index=6 Scopus ID: 57211743539 Web of Science <i>h</i>-index=3 Web of Science ResearcherID: GGK-1762-2022 ORCID iD: 0000-0002-8182-3978	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211743539 https://www.webofscience.com/wos/author/record/30502146 https://orcid.org/0000-0002-8182-3978
72.	Рыскельдиева Айжан Муратовна	Scopus <i>h</i>-index=1 Scopus ID: 57190757940 ORCID iD: 0000-0002-8677-1150	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57190757940 https://orcid.org/0000-0002-8677-1150
73.	Мусагалиева Айжан Ниязбековна	Scopus <i>h</i>-index=2 Scopus ID: 57211293422 Web of Science <i>h</i>-index=2 ResearcherID: AAG-9050-2019 Google Scholar <i>h</i>-index=3 ORCID iD: 0000-0001-8041-9247	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211293422 https://www.webofscience.com/wos/author/record/1909163 https://orcid.org/0000-0001-8041-9247
74.	Жеңісова Назым Ернатқызы	Web of Science ResearcherID: AFA-7878-2022	https://www.webofscience.com/wos/author/record/3601580

		ORCID iD: 0000-0003-0618-1204	https://orcid.org/0000-0003-0618-1204
75.	Тұрымтаев Жанарыс Бақытжанұлы		
76.	Калиева Дамира Медетқызы	Scopus <i>h</i> -index=1 Scopus ID: 58078073100 Web of Science <i>h</i> -index=1 ResearcherID: HOM-8806-2023 ORCID iD: 0000-0002-5151-2204	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58078073100 https://www.webofscience.com/wos/author/record/38748992 https://orcid.org/0000-0002-5151-2204
77.	Салмұрзаұлы Руслан	Scopus <i>h</i> -index=5 Scopus ID: 56610282000 Web of Science <i>h</i> -index=3 ResearcherID: Google Scholar <i>h</i> -index=6 ORCID iD: 0000-0001-9667-8526	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56610282000 https://www.webofscience.com/wos/author/record/13602219 https://scholar.google.com/citations?user=LtzUoMsAAAAJ ORCID iD: https://orcid.org/0000-0001-9667-8526
78.	Акмолдаева Базар Кыдыралиевна		
79.	Тугельбаев Санат Саяхметович	ORCID iD: 0000-0001-6773-2669	https://orcid.org/0000-0001-6773-2669
80.	Давлеткалиев Бауыржан Шынбергенұлы		
81.	Скоринцева Ирина Борисовна	Scopus <i>h</i> -index=3 Scopus ID: 57191844582 Web of Science ResearcherID: O-6518-2017 ORCID iD: 0000-0002-4791-1384	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191844582 https://www.webofscience.com/wos/author/record/O-6518-2017 https://orcid.org/0000-0002-4791-1384
82.	Басова Татьяна Анатольевна	Scopus <i>h</i> -index=2 Scopus ID: 650576472 Web of Science ResearcherID: AAZ-6448-2020 ORCID iD: 0000-0001-6304-5677	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=650576472 https://www.webofscience.com/wos/author/record/2082708 https://orcid.org/0000-0001-6304-5677
83.	Заречная Наталья Борисовна	Web of Science ResearcherID: JOK-6396-2023 ORCID iD: 0009-0005-5349-554X	https://www.webofscience.com/wos/author/record/51673671 https://orcid.org/0009-0005-5349-554X
84.	Серикбаева Гаухар Каналбековна	Scopus <i>h</i> -index=1 Scopus ID: ORCID iD: 0000-0002-9270-8203	https://orcid.org/0000-0002-9270-8203
85.	Каирова Шнар Галымовна	Scopus <i>h</i> -index=2 Scopus ID: 57202333967	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202333967 https://orcid.org/0000-0002-4735-8240

		ORCID iD: 0000-0002-4735-8240	
86.	Бильдебаева Райхан Маликовна		
87.	Асанбаева Айсара Әлібекқызы	ORCID iD: 0009-0001-5355-7326	https://orcid.org/0009-0001-5355-7326
88.	Болтаев Сағыныш Серинович	ORCID iD: 0000-0001-5301-8667	https://orcid.org/0000-0001-5301-8667
89.	Мірзақул Алтынбек Бақытұлы	ORCID iD: 0000-0002-2222-457X	https://orcid.org/0000-0002-2222-457X